

Piotr Kuna

"Wirtschaftdeutsch", Urszula Burda,
Agnieszka Dickel, Magdalena
Olpińska, Warszawa 2007 : [recenzja]

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 1,
260-262

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Książka została wydana nakładem Wydawnictwa Euro–Edukacja w serii „Języki. Kultury. Teksty. Wiedza”. Niestety, jakość oprawy pozostawia wiele do życzenia, zwłaszcza że nie jest to pozycja beletrystyczna, lecz podręcznik, wymagający rekonstruowania wiedzy powoli i z rozmysłem, a który z pewnością przejdzie przez wiele rąk studentów i dydaktyków.

Uważny czytelnik dostrzeże wzmiankę autora o planowanej pracy dotyczącej badań anagnostycznych na gruncie lingwistyki języków specjalistycznych. Z niekłamany z zainteresowaniem czekam na tę następną pozycję.

Joanna O s i e j e w i c z

Urszula BURDA, Agnieszka DICKEL, Magdalena OLPIŃSKA
***Wirtschaftdeutsch*. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007, 176 s.**

Recenzowany podręcznik, którego autorzy są pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz wykładowcami języka niemieckiego, prezentuje problematykę niemieckiego języka specjalistycznego z zakresu ekonomii i prawa. Autorki opracowały podręcznik, którego głównym założeniem – jak piszą we wstępie – jest integracja nauki języka specjalistycznego i rozwoju wiedzy specjalistycznej, potrzebnej w komunikacji dotyczącej polskiej rzeczywistości. W swojej pracy autorki powołują się na bogatą literaturę przedmiotu m.in. pozycje książkowe (20), czasopisma (2) oraz źródła internetowe (27). Podręcznik rozpoczyna się spisem treści, w dalszej części zamieszczona jest przedmowa, sporządzona w koncepcji naukowej bibliografia oraz dwanaście zasadniczych rozdziałów, po których następuje glosariusz oraz klucz do ćwiczeń.

Podręcznik skierowany jest przede wszystkim do studiujących na kierunkach ekonomicznych lub prawniczych i uczących się języka niemieckiego jako języka obcego. Kolejnych adresatów autorki widzą wśród osób mających zawodowo kontakt z językiem niemieckim, poruszających się na płaszczyźnie gospodarczej bądź prawnej. Ponadto książka może okazać się pomocna w celu lepszego zrozumienia polskich stosunków gospodarczych, politycznych i prawnych dla osób władających językiem niemieckim jako językiem ojczystym, a pracujących w Polsce i mających kontakt z polskimi przedsiębiorstwami czy instytucjami.

Autorki wyrażają przekonanie, iż podczas nauki języka obcego bardzo ważną rolę odgrywa nie tylko odpowiednia terminologia, lecz także obszerna (szczegółowa i kompletna) wiedza specjalistyczna w danej dziedzinie. Recenzowany podręcznik jest zatem, zdaniem autorek, (w stopniu najbardziej możliwym w ramach podręcznika) próbą integracji wiedzy językowej i specjalistycznej.

Zamieszczone w podręczniku teksty poruszają następującą problematykę: ustrój państwa polskiego i system polityczny (konstytucja, partie polityczne, podział wła-

dzy, instytucja NIK), sprawozdanie gospodarcze (inwestycje, finanse publiczne i prywatne, budżet państwa, rynek pracy, handel zagraniczny), formy działalności gospodarczej (prawne wytyczne odnośnie działalności gospodarczej w Polsce, formy przedsiębiorstw, spółki osobowe, spółki kapitałowe, rozpoczęcie działalności gospodarczej), spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako najbardziej popularna forma przedsiębiorstwa, system administracyjny, system prawny, rodzaje podatków w Polsce (podatek dochodowy, podatek od osób prawnych, podatek VAT i akcyzowy, podatek od dywidendy, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, podatki lokalne oraz podatki od nieruchomości), prawo pracy (normy, stosunek pracy – jego rozpoczęcie i zakończenie, czas pracy, urlop wypoczynkowy, niezdolność do pracy, wypowiedzenie i okresy wypowiedzenia), ubezpieczenia (indywidualne, socjalne, rodzaje ubezpieczeń na życie), system bankowy (NBP, banki komercyjne), prawo celne (prawo celne w UE, przepisy wykonawcze), Polska i UE (droga do UE, priorytety polskiej polityki europejskiej) oraz marketing.

Zaproponowane teksty powstały w oparciu o materiały autentyczne, do których źródeł autorki odsyłają. Przedstawiony w każdym rozdziale materiał jest niezależny od rozdziałów poprzedzających go jak i następujących po nim, co pozwala na wybiórczą pracę z podręcznikiem i nie narzuca jakiegokolwiek kolejności pracy z materiałem w nim zamieszczonym. Informacje zawarte w tekstach są rzeczowe, a poprzez akcentowanie elementów opisujących realia autorki zwracają uwagę na aspekty interkulturowe w obrębie zarówno wiedzy, jak i języka specjalistycznego. Część ćwiczeniowa, służąca utrwaleniu i usystematyzowaniu materiału zawartego w tekstach, to przede wszystkim zbiór zadań leksykalnych. Ćwiczenia zamykające każdy rozdział zostały podzielone na zadania pisemne i ustne. W skład zadań pisemnych wchodzi najczęściej następujące typy ćwiczeń: pytania do tekstu, pytania o rozstrzygnięcie na zasadzie prawdy lub fałszu, teksty z lukami, przyporządkowanie pojęć do definicji, podanie ekwiwalentów językowych, połączenie struktury nominalnej z czasownikiem i przypisanie do ekwiwalentu podanego w drugim języku oraz tłumaczenie tekstów z jednego języka na drugi. W skład zadań ustnych wchodzi: omówienie zadanej problematyki z użyciem określonych zwrotów i ustosunkowanie się do niej, stawianie pytań, porównanie (np. władzy sądniczej w Polsce i w Niemczech), uzupełnienie tabeli, a następnie jej zaprezentowanie, uargumentowanie własnego wyboru, zajęcie stanowiska i prezentacja własnego zdania przy użyciu zaproponowanych zwrotów, omówienie zadania w języku niemieckim a następnie w języku polskim, ustosunkowanie się do fikcyjnej sytuacji, uzupełnienie wykresów graficznych odpowiednimi terminami i opowiedzenie się za jedną z opcji (np. porównanie systemów ubezpieczeń społecznych w Polsce i w Niemczech, a następnie ustosunkowanie się uczącego do, jego zdaniem, lepszego systemu oraz uargumentowanie swojego wyboru w trakcie dyskusji), komentowanie przedstawionych wykresów graficznych. Poza ćwiczeniami typowo leksykalnymi znaleźć możemy także nieliczne ćwiczenia gramatyczne, jak np. budowa rozszerzonej przydawki, transformacja ze strony biernej na czynną czy przekształcanie części zdań na zdania podrzędne.

Dzięki zamieszczonemu na ostatnich stronach kluczowi oraz dwujęzycznemu glosariuszowi, zawierającemu pełen zestaw słownictwa użytego w tekstach, podręcznik przeznaczony jest również do samodzielnej nauki. Od uczącego wymaga on jednak znajomości języka niemieckiego na poziomie zaawansowanym oraz posiadania przynajmniej podstawowej wiedzy z dziedziny gospodarki, a po części także prawa i administracji. Poprzez liczne odwołania (m.in. do źródeł internetowych) podręcznik dostarcza uczącemu się dodatkowych informacji oraz podaje linki pozwalające pogłębić wiedzę specjalistyczną prezentowaną w ramach poszczególnych rozdziałów. Możliwość odwołania się do stron internetowych powinna zrekompensować brak multimedialności podręcznika, bazującego przede wszystkim na słowie pisanym, co z kolei odbiera uczącemu się szansę sprawdzenia i rozwijania swoich umiejętności rozumienia języka specjalistycznego ze słuchu. Na wyróżnienie zasługują natomiast dobór tekstów, współczesna tematyka, bogactwo zaoferowanego słownictwa oraz merytoryczne przedstawienie najważniejszych zagadnień gospodarczych, prawnych i administracyjnych, będących nieodzownymi nie tylko w kontaktach oficjalnych (biznesowych, politycznych etc.), ale także na płaszczyźnie towarzyskiej czy w życiu codziennym.

Piotr K u n a

Urszula BURDA, Agnieszka DICKEL, Magdalena OLPIŃSKA
***Staatsordnung und politisches System*, tom I. Wydawnictwo C.H.**
Beck, Warszawa 2008, 117 s.

Podręcznik *Staatsordnung und politisches System* to pierwszy tom z dwunastotomowego zbioru z serii Polens Wirtschafts- und Rechtssystem. Cała seria jest rozwinięciem i pogłębieniem pilotażowej publikacji *Wirtschaftsdeutsch*. Według autorek, będących pracownikami naukowo-dydaktycznymi Katedry Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego i doświadczonymi wykładowcami języka niemieckiego, zwłaszcza kursów dla tłumaczy tekstów ekonomicznych i prawnych, głównym założeniem podręcznika i zarazem całej serii jest przybliżenie uczącemu języka specjalistycznego oraz wiedzy fachowej, co w recenzowanym tomie realizowane jest w ramach ustroju państwa polskiego oraz jego systemu politycznego. Już w przedmowie autorki zaznaczają, iż adresaci mają do czynienia z podręcznikiem do nauki języka, a nie z książką popularnonaukową spełniającą pewne wymagania ścisłości naukowej.

Adresatami podręcznika są polscy studenci kierunków ekonomicznych i prawnych, uczący się języka niemieckiego jako języka obcego, a także nauczyciele języka niemieckiego, jak i osoby zawodowo posługujące się niemieckim językiem gospodarczym i/lub prawnym. Spośród adresatów podręcznika autorki nie wykluczają osób niemieckojęzycznych, dążących do lepszego zrozumienia stosunków